

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer: 789256

Documentnummer: 789260

Indiener: Team Samenleving

Datum: 13 mei 2025

Portefeuille(s): Onderwijs

Portefeuillehouder(s): L. Hillebregt

Begrotingsprogramma: Hoofdstuk 4

Begrotingsdoel (nummer + duiding): n.v.t.

Onderwerp

Wijziging statuten Stichting Ante in verband met de voorgenomen besturenfusie Ante, Codenz, De Driemaster, SIBZ en SKOZ

Te besluiten om

1. In te stemmen met de voorgenomen besturenfusie Ante, Codenz, De Driemaster, SIBZ en SKOZ, waardoor Ante een samenwerkingsstichting wordt waar het openbaar onderwijs deel van uit gaat maken
2. Hiervoor in te stemmen met de gewijzigde statuten van de Stichting Ante

Inleiding

Op 25 maart 2025 heeft het college desgevraagd een positief advies uitgebracht aan vijf stichtingen in het primair onderwijs met scholen in de gemeente Dronten en Zeewolde die op bestuurlijk niveau willen fuseren. Drie van die vijf stichtingen zijn actief in Dronten: Ante (openbaar onderwijs), Codenz (protestants-christelijk onderwijs) en De Driemaster (speciaal basisonderwijs op oecumenische grondslag). De fusie staat gepland per 1 september 2025. De gemeente Dronten heeft bij de voorgenomen fusie een formele rol, vanuit haar grondwettelijke zorgplicht voor het openbaar onderwijs in de gemeente (Grondwet, artikel 23). Het positieve advies van de colleges van Dronten en Zeewolde was benodigd voor de goedkeuringsaanvraag bij het Ministerie OCW. Inmiddels is het Ministerie akkoord met het verzoek om te fuseren.

De besturenfusie zal de kwaliteit van het onderwijs ten goede komen en borgt een goed en gevarieerd onderwijsaanbod voor de kinderen in de gemeente Dronten. Het aanbod van zowel openbaar als bijzonder onderwijs blijft in stand. Er is sprake van een fusie op bestuurlijk niveau; de afzonderlijke scholen blijven hun identiteit houden.

De volgende stap in het fusieproces is het vaststellen van de statuten van de nieuwe stichting. Praktisch gezien betekent dit, dat de statuten van Stichting Ante worden gewijzigd, omdat de fusierende partners ervoor hebben gekozen dat Stichting Ante de 'ontvangende' partij wordt.

Wanneer een stichting openbaar onderwijs de statuten wenst aan te passen, schrijft de wet voor dat de gemeenteraad daarmee moet instemmen. Deze bevoegdheid voor de gemeenteraad is in de wet opgenomen om invulling te kunnen geven aan de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor de instandhouding van het openbaar onderwijs.

Argumenten

1.1 In de statuten zijn voldoende waarborgen ingebouwd voor de instandhouding van het openbaar onderwijs in de gemeente Dronten

De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor de instandhouding van het openbaar primair

Bijlage(n):

onderwijs, ook wanneer het openbaar onderwijs is verzelfstandigd. Deze 'zorgplicht' komt tot uitdrukking in de taken en bevoegdheden die de wetgever aan de gemeenteraad als extern toezichthouder voor het verzelfstandigd openbaar onderwijs oplegt. Die taken en bevoegdheden richten zich op het waarborgen van de continuïteit en het handhaven van het specifieke karakter van het openbaar onderwijs.

Eén van de wettelijke bepalingen betreft de statuten van een stichting openbaar onderwijs. Deze kunnen slechts worden gewijzigd na instemming van de gemeenteraad (artikel 48, lid 7 Wpo). Ook in de situatie van een samenwerkingsstichting voor openbaar en bijzonder onderwijs geldt een dergelijke bepaling (artikel 17, lid 5 Wpo). De gemeenteraad kan zijn instemming slechts onthouden indien de raad de overheersende invloed van de overheid voor zover het openbaar onderwijs betreft onvoldoende geborgd ziet.

In de concept-statuten waarvoor nu de instemming van uw raad wordt gevraagd is het toezicht op de instandhouding van het openbaar onderwijs op de volgende wijze vastgelegd:

- Verslag aan de gemeenteraad

In de wet en ook in de statuten is opgenomen, dat het College van Bestuur van de stichting jaarlijkse verslag uitbrengt aan de gemeenteraad over zijn werkzaamheden, waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs (art. 13, lid 8). In dit verslag benoemt het CvB onder meer de activiteiten van de in te stellen Stichtingsidentiteitscommissie. In de statuten (art. 14a) staat genoemd dat de taken van deze commissie in een Reglement Identiteit zullen worden uitgewerkt. De commissie zal bestaan uit zes leden, te weten vertegenwoordigers van openbaar onderwijs, protestants christelijk onderwijs, katholiek onderwijs, interconfessioneel onderwijs, oecumenisch onderwijs; en samenwerkingsscholen.

- Overleg over begroting en jaarrekening

Binnen een samenwerkingsstichting moet voorafgaand aan de vaststelling van begroting en jaarrekening overleg met de gemeente(raad) plaatsvinden. Het overleg gaat alleen over dat deel van de begroting en jaarrekening dat betrekking heeft op de scholen voor openbaar onderwijs.

Daarnaast is in de statuten opgenomen, dat het college van bestuur van de stichting binnen een maand na vaststelling van de begroting en jaarrekening deze aan het college van B&W verstrekt en daarop desgevraagd een mondelinge toelichting geeft.

- Gemeenteraad kan ingrijpen bij taakverwaarlozing

In de wetgeving is opgenomen, dat de gemeenteraad een rol heeft wanneer het voortbestaan van het openbaar onderwijs in de gemeente in gevaar zou komen. In de statuten van de stichting is dit verwoord in artikel 10: "In geval van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of functioneren in strijd met de wet, voor zover het openbaar onderwijs betreft, neemt de gemeenteraad van de gemeente waarin de openbare school is gelegen, de maatregelen die hij nodig acht om de continuïteit van het onderwijsproces te waarborgen voor zover het openbaar onderwijs betreft." Daarnaast is opgenomen, dat het stichtingsbestuur in overleg gaat met de gemeente als ze voornemens zijn een openbare school te sluiten.

- Statutenwijziging na instemming gemeenteraad

Wanneer in de toekomst de statuten gewijzigd gaan worden, is instemming van de gemeenteraad nodig (art. 18). Ook voor besluiten tot een juridische fusie van de stichting, splitsing van de stichting of ontbinding van de stichting is goedkeuring van de gemeenteraad nodig (art. 20).

1.2 De pluriformiteit in onderwijsaanbod blijft bestaan

De fusie leidt tot het opgaan van de afzonderlijke identiteiten van de bestaande schoolbesturen in een samenwerkingsbestuur. Op schoolniveau blijft de keuzevrijheid in en het brede aanbod van scholen (zowel qua denominaties als onderwijskundige concepten zoals Dalton- en Jenaplan-onderwijs) in stand en wordt - volgens het oordeel van de bestuurders - versterkt en geoptimaliseerd.

1.3 De fusie is een logische vervolg op vorige ontwikkelingen in het primair onderwijs in de gemeente Dronten

Deze vorm van schaalvergroting in Dronten is een vervolgstap op eerder ingezette bewegingen van het primair onderwijs om door samenwerking en fusie de uitdagingen waar het onderwijs voor staat het hoofd te bieden. Denk hierbij aan de samenwerking van de openbare Spil-basisscholen (2008) en vervolgens de fusie van Spilbasisscholen Dronten en de Stichting Openbaar Basisonderwijs Zeewolde tot de stichting Ante (2018). De fusie op bestuursniveau van Ante en Codenz sluit hierop aan.

De fusie sluit eveneens aan bij de Drontense situatie waarin op de schooleilanden verschillende scholen bij elkaar gehuisvest zijn en samenwerken. Door de fusie kan nog beter samengewerkt worden.

Tegen de achtergrond van de daling van leerlingenaantallen op de basisscholen en de daarmee gepaard gaande risico's voor de bedrijfsvoering kan een gefuseerd bestuur beter investeren in onderwijskwaliteit, de professionalisering van docenten en het open houden van kleinere scholen.

1.4 Fusies als deze zijn gebruikelijk in Nederland

In Nederland zijn de laatste jaren veel kleinere stichtingen voor openbaar en bijzonder onderwijs een besturenfusie aangegaan. Reden hiervoor is dat de stichtingen afzonderlijk te klein zijn om de kwaliteit van het onderwijs op langere termijn te waarborgen.

Personeelstekorten, stijgende kosten, een groeiende maatschappelijke en wettelijke opdracht voor het onderwijs (inclusief onderwijs, versterking basisvaardigheden, doorlopende ontwikkelingslijnen tussen kinderopvang, primair- en vervolgonderwijs, groeiende samenwerking met jeugdhulp en gespecialiseerd onderwijs) stellen hogere eisen aan de besturing en de publieke verantwoording van het onderwijs. Dit vraagt om een sterke organisatie met slagkracht.

Kantttekeningen

1. Kans op minder aandacht voor openbaar onderwijs

Theoretisch is het denkbaar dat het profiel van het openbaar onderwijs in een samenwerkingsstichting op termijn verwatert. De praktijk van dergelijke fusies in andere gemeenten leert echter dat zorgen op dit punt niet nodig zijn. Mochten er toch zorgen ontstaan, dan is statutair vastgelegd dat de gemeenteraad de onder 1.1 genoemde middelen heeft om in gesprek te gaan met het stichtingsbestuur.

2. Geen financiële consequenties

De voorgenomen fusie heeft geen gevolgen voor de gemeentelijke financiën, omdat de gemeente en de besturen/het toekomstige bestuur geen directe financiële relatie hebben en beiden eigen middelen ontvangen.

Vervolg

Na besluitvorming door de raad ontvangt de stichting een getekende versie van het raadsbesluit.

Bijlagen

Bijlage(n) bij dit voorstel:

1. Concept-statuten Stichting Ante (document nummer 790313)

De Secretaris,

De Burgemeester,